

PRÍRUČKA K ŠTÍTU NA OCHRANU OSOBNÝCH ÚDAJOV MEDZI EÚ A USA

Úvod

Čo je štít na ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA a prečo ho potrebujeme?

Európska únia (EÚ) a Spojené štáty americké (USA) majú silné obchodné väzby. Dôležitou a nevyhnutnou súčasťou transatlantických vzťahov, najmä v dnešnom globálnom digitálnom hospodárstve, sú prenosy osobných údajov. Mnohé transakcie zahŕňajú zber a používanie osobných údajov, napríklad vášho mena, telefónneho čísla, dátumu narodenia, adresy bydliska a e-mailovej adresy, čísla kreditnej karty, čísla poistenca alebo zamestnaneckého čísla, prihlasovacieho mena, informácií o pohlaví či rodinnom stave alebo akéhokoľvek iného druhu informácií, ktoré umožňujú vašu identifikáciu. Vaše údaje môže v EÚ zhromažďovať napríklad pobočka alebo obchodný partner americkej spoločnosti, ktorá údaje dostáva a následne ich používa v USA.

Je to tak napríklad, keď nakupujete tovar alebo služby na internete, používate sociálne médiá alebo služby ukladania údajov v cloude, alebo ak ste zamestnancom spoločnosti so sídlom v EÚ, ktorá na spracovanie údajov zamestnancov využíva spoločnosť v USA (napr. materskú spoločnosť). Podľa práva EÚ musí byť pre vaše osobné údaje prenášané do USA naďalej zabezpečená vysoká úroveň ochrany.

Práve tam vstupuje do hry štít na ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA (anglicky nazývaný „EU-U.S. Privacy Shield“). Štít umožňuje, aby boli vaše osobné údaje prenesené z EÚ spoločnosti v Spojených štátoch, pokiaľ daná spoločnosť spracúva (t. j. používa, uchováva a ďalej prenáša) tieto osobné údaje v súlade so súborom prísnych pravidiel a záruk na ochranu údajov. Vaše údaje sú pritom chránené bez ohľadu na to, či ste občanom EÚ, alebo nie.

Ako funguje štít na ochranu osobných údajov?

V súvislosti s prenosom osobných údajov z EÚ do USA sú k dispozícii rôzne nástroje, ako sú zmluvné doložky, záväzné firemné pravidlá a štít na ochranu osobných údajov. Ak sa používa štít na ochranu osobných údajov, americké spoločnosti sa musia najprv zaregistrovať na Ministerstve obchodu USA. Povinnosti, ktoré musia spoločnosti v rámci štítu na ochranu osobných údajov dodržiavať, sú uvedené v tzv. zásadách ochrany súkromia. Ministerstvo obchodu je zodpovedné za riadenie a správu štítu na ochranu osobných údajov a zabezpečuje, aby spoločnosti dodržiavali svoje záväzky. Na to, aby spoločnosti mohli osvedčiť svoje dodržiavanie zásad štítu, musia vypracovať podmienky ochrany súkromia, ktoré sú v súlade so zásadami ochrany súkromia podľa štítu. Svoje „členstvo“ v štíte na ochranu osobných údajov musia každoročne obnovovať. Ak tak neurobia, nemôžu viac dostávať a využívať osobné údaje z EÚ na základe tohto rámca.

Ak chcete zistiť, či je spoločnosť z USA zapojená do štítu na ochranu osobných údajov, môžete si prezrieť zoznam organizácií zapojených do štítu na ochranu osobných údajov na webovom sídle ministerstva obchodu (<https://www.privacyshield.gov/welcome>). V tomto zozname nájdete údaje o všetkých spoločnostiach zapojených do štítu na ochranu osobných

údajov, druhoch osobných údajov, ktoré používajú, a druhu služieb, ktoré poskytujú. Nájdete tam aj zoznam spoločností, ktoré už nie sú zapojené do štítu na ochranu osobných údajov. To znamená, že už nemôžu získať vaše osobné údaje na základe štítu na ochranu osobných údajov. Tieto spoločnosti môžu navyše ďalej uchovávať vaše osobné údaje, len ak sa Ministerstvu obchodu USA zaviazajú, že budú naďalej uplatňovať zásady ochrany súkromia.

Povinnosti spoločnosti na základe štítu na ochranu osobných údajov a vaše práva v súvislosti s používaním vašich osobných údajov

Štít na ochranu osobných údajov vám poskytuje určité práva, pričom spoločnosti majú povinnosť chrániť vaše osobné údaje v súlade so zásadami ochrany súkromia.

1. Právo byť informovaný

Spoločnosť zapojená do štítu na ochranu osobných údajov vás musí informovať o:

- druhoch osobných údajov, ktoré spracúva,
- dôvodoch, prečo spracúva vaše osobné údaje,
- tom, či plánuje vaše osobné údaje prenášať inej spoločnosti a o dôvodoch na tento prenos,
- vašom práve požiadať spoločnosť o prístup k vašim osobným údajom,
- vašom práve vybrať si, či dovoľíte spoločnosti, aby vaše osobné údaje využívala „značne odlišným“ spôsobom alebo ich sprístupnila inej spoločnosti (tzv. právo na „vyjadrenie nesúhlasu“). V prípade citlivých údajov (to znamená údajov, ktoré napríklad odhaľujú váš etnický pôvod alebo zdravotný stav) vás spoločnosť zapojená do štítu na ochranu osobných údajov musí informovať o tom, že takéto údaje môže použiť alebo zverejniť iba s vašim povolením (tzv. právo na „vyjadrenie súhlasu“),
- tom, ako kontaktovať spoločnosť, ak chcete podať sťažnosť týkajúcu sa použitia vašich osobných údajov,
- nezávislom orgáne riešenia sporov, či už v EÚ alebo USA, ktorému môžete predložiť sťažnosť,
- tom, ktorá vládna agentúra má na starosti vyšetrowanie a presadzovanie povinností spoločnosti na základe štítu,
- možnosti, že v prípade, že by orgán verejnej moci USA vzniesol legitímnu žiadosť o sprístupnenie údajov o vašej osobe, musela by spoločnosť takejto žiadosti vyhovieť.

Ak spoločnosť zapojená do štítu na ochranu osobných údajov má verejné webové sídlo, musí vám poskytnúť hypertextový odkaz na svoje podmienky ochrany súkromia, alebo, ak verejné webové sídlo nemá, informácie o tom, kde k nim môžete získať prístup. Musí vám tiež poskytnúť hypertextový odkaz na zoznam organizácií zapojených do štítu na ochranu osobných údajov na webovom sídle Ministerstva obchodu USA, aby ste si mohli ľahko skontrolovať, či je spoločnosť do štítu zapojená.

2. Obmedzenia týkajúce sa použitia vašich údajov na iné účely Spoločnosť zapojená do štítu na ochranu osobných údajov môže v zásade použiť vaše osobné údaje len na účel, na

ktorý ich pôvodne zhromaždila alebo na ktorý od vás následne získala povolenie. Ak chce vaše údaje použiť na iný účel, ide o to, nakoľko sa nový účel vzdáva od pôvodného účelu:

- používanie vašich údajov na účel, ktorý je nezlučiteľný s pôvodným účelom nie je v žiadnom prípade povolené,
- ak je nový účel odlišný, ale súvisí s pôvodným účelom (t. j. je „značne odlišný“), spoločnosť zapojená do štítu na ochranu osobných údajov môže vaše údaje použiť, iba ak voči tomu nemáte námietky, alebo, v prípade citlivých údajov, ak s tým budete výslovne súhlasiť,
- ak je nový účel odlišný od pôvodného účelu, ale stále nie natoľko vzdialený, aby sa považoval za značne odlišný, je použitie osobných údajov na takýto účel prípustné.

Napríklad, ak váš zamestnávateľ preniesol vaše osobné údaje do USA na účely spracovania, americká spoločnosť môže tieto údaje použiť na to, aby vám ponúkla poistenie alebo dôchodkové zabezpečenie, pokiaľ voči takémuto použitiu nevyjadríte námietky. Na druhej strane nesmie vaše údaje predat' tretej strane – obchodníkovi – na to, aby vám ponúkal tovar alebo služby, ktoré s vašim zamestnaním nemajú žiadnu súvislosť.

Máte tiež právo zvoliť si, či spoločnosti zapojenej do štítu na ochranu osobných údajov dovoľíte, aby vaše osobné údaje preniesla inej spoločnosti, či už v USA alebo v inej krajine mimo EÚ. Hoci v prípade, že sa vaše údaje zasielajú inej spoločnosti (tzv. zástupcovi) na spracovanie v mene spoločnosti zapojenej do štítu na ochranu údajov a podľa jej pokynov, takúto možnosť voľby nemáte, spoločnosť zapojená do štítu na ochranu osobných údajov bude musieť podpísať so zástupcom zmluvu, v ktorej sa zástupca zaviazuje, že bude údaje chrániť rovnakým spôsobom ako by to robil na základe štítu na ochranu osobných údajov. Spoločnosť zapojená do štítu na ochranu osobných údajov môže byť pritom braná na zodpovednosť za konanie svojho zástupcu, ak jej zástupca nedodržiava pravidlá.

3. Minimalizácia údajov a povinnosť uchovávať vaše údaje len na potrebné obdobie

Spoločnosť zapojená do štítu na ochranu osobných údajov môže prijímať a spracúvať osobné údaje len pokiaľ sú tieto údaje relevantné na účel spracovania, pričom musí zabezpečiť, aby boli používané údaje presné, spoľahlivé, úplné a aktuálne. Vaše osobné údaje môže uchovávať len tak dlho, ako to bude potrebné na účely spracovania. Dlhšie ich môže uchovávať len ak ich potrebuje na určité špecifikované účely, ako napríklad na archiváciu vo verejnom záujme, novinársku činnosť, na účely literatúry a umenia, vedeckého alebo historického výskumu alebo na účely štatistickej analýzy. Pravdaže, spoločnosť musí po celý čas, keď sa údaje spracovávajú na tieto účely, dodržiavať zásady ochrany súkromia.

4. Povinnosť zabezpečiť vaše údaje

Spoločnosť musí zabezpečiť, aby sa vaše osobné údaje uchovávali v bezpečnom prostredí a boli zabezpečené pred stratou, zneužitím, neoprávneným prístupom, sprístupnením, zmenou alebo zničením, pričom musí náležite zohľadniť charakter údajov a rizík spojených so spracovaním.

5. Povinnosť chrániť vaše údaje, ak sa prenášajú inej spoločnosti

Ako bolo uvedené vyššie (v bode 2), spoločnosť zapojená do štítu na ochranu osobných údajov môže za určitých podmienok a pri zohľadnení účelu, na ktorý vaše osobné údaje dostala, tieto údaje preniesť inej spoločnosti. Môže k tomu napríklad dôjsť, keď spoločnosť zdieľa vaše údaje (so spoločnosťou, ktorá sa sama rozhodne, ako údaje použije, tzv. prevádzkovateľom) bez toho, aby ste voči tomu vyjadrili námietky, alebo uzatvorí zmluvu o poskytovaní služieb so subdodávateľom spracúvajúcim údaje (zástupca). Bez ohľadu na to, či sa spoločnosť, ktorá údaje dostane, nachádza v USA alebo mimo nich, musí zabezpečiť rovnakú úroveň ochrany vašich osobných údajov, aká je zaručená v rámci štítu na ochranu osobných údajov. Na tento účel je potrebné, aby spoločnosť zapojená do štítu na ochranu osobných údajov a tretia strana uzavreli zmluvu stanovujúcu podmienky, za ktorých tretia strana môže vaše osobné údaje použiť, a jej povinnosti, pokiaľ ide o ochranu vašich údajov. Na základe tejto zmluvy musí byť tretia strana povinná informovať spoločnosť zapojenú do štítu na ochranu osobných údajov o situáciách, keď už nedokáže ďalej plniť svoje povinnosti, pričom v takom prípade musí údaje prestať používať. Ak tretia strana koná ako zástupca v mene spoločnosti zapojenej do štítu na ochranu osobných údajov, platia prísnejšie pravidlá. V tom prípade môže byť spoločnosť zapojená do štítu na ochranu osobných údajov braná na zodpovednosť za konanie zástupcu, ktorý nedodržiava svoje povinnosti, pokiaľ ide o ochranu vašich osobných údajov.

6. Vaše právo na prístup a opravu vašich údajov

Máte právo požiadať spoločnosť zapojenú do štítu na ochranu osobných údajov, aby vám poskytla prístup k vašim osobným údajom. To znamená, že máte právo, aby vám boli vaše údaje oznámené, ale aj právo získať informácie o účele, na ktorý sa spracúvajú, kategóriách osobných údajov, o ktoré ide, a príjemcoch, ktorým sa údaje sprístupňujú. Potom môžete spoločnosť požiadať o opravu, zmenu alebo vymazanie údajov, ak sú nepresné, neaktuálne alebo boli spracované v rozpore s pravidlami štítu na ochranu osobných údajov. Spoločnosť musí takisto potvrdiť, či má alebo spracúva vaše osobné údaje.

Zvyčajne nemusíte poskytnúť žiadne dôvody, prečo by ste chceli mať prístup k svojim údajom, ak je však vaša žiadosť je príliš všeobecná alebo nejasná, spoločnosť vás však môže požiadať, aby ste dôvody uviedli. Spoločnosť musí odpovedať na vašu žiadosť o prístup v primeranej lehote. V niektorých prípadoch môže spoločnosť vaše právo na prístup obmedziť. Ide o osobitné situácie, napríklad keď by v dôsledku poskytnutia prístupu došlo porušeniu dôvernosti, povinnosti advokáta zachovávať mlčanlivosť alebo k rozporu so zákonnými povinnosťami.

Právo na prístup môže byť obzvlášť užitočné, ak sa vaše osobné údaje používajú na prijatie rozhodnutia, ktoré by na vás mohlo mať významný vplyv. V situáciách, v ktorých takéto právo zvyčajne nadobúda veľký význam (napr. v prípade kladného alebo záporného rozhodnutia o zamestnaní, úvere atď.), poskytuje právny poriadok USA ďalšie práva, ktoré vám umožnia lepšie pochopiť, do akej miery sa vaše údaje vzali do úvahy.

7. Vaše právo na podanie sťažnosti a dosiahnutie nápravy

Ak spoločnosť nepostupuje v súlade s pravidlami štítu na ochranu osobných údajov a porušuje svoju povinnosť chrániť vaše osobné údaje, máte právo podať sťažnosť a dosiahnuť nápravu, a to bezplatne. Spoločnosti zapojené do štítu na ochranu osobných údajov sú povinné poskytnúť nezávislý mechanizmus nápravy na vyšetrowanie nevyriešených sťažností. Môžu si zvoliť napríklad alternatívne riešenie sporov („ARS“) alebo sa podriaďiť dohľadu vnútroštátneho orgánu pre ochranu osobných údajov.

Následne máte ako fyzická osoba viacero možností, ako podať sťažnosť, a to konkrétne:

1. priamo americkej spoločnosti zapojenej do štítu na ochranu osobných údajov,
2. nezávislému mechanizmu nápravy, ako je napríklad ARS alebo vnútroštátny orgán pre ochranu osobných údajov,
3. Ministerstvu obchodu USA (len prostredníctvom orgánu pre ochranu osobných údajov),
4. Federálnej obchodnej komisii USA (alebo Ministerstvu dopravy USA, ak sa sťažnosť týka leteckej spoločnosti alebo predajcu leteniek),
5. Výboru pre štít na ochranu osobných údajov, ale až potom, keď niektoré iné možnosti nápravy zlyhali.

- **Orgán pre alternatívne riešenie sporov**

Orgán pre alternatívne riešenie sporov je súkromný subjekt, ktorý sa zaoberá sťažnosťami podanými voči spoločnostiam. Keď sa spoločnosť zapojená do štítu na ochranu osobných údajov rozhodne pre alternatívne riešenie sporov, musí si vybrať, či sa podrobí alternatívnemu riešeniu sporov v EÚ alebo v USA. Postup, ktorým orgán pre alternatívne riešenie sporov rieši vaše sťažnosti závisí od konkrétneho orgánu, ktorý bol vybraný.

- **Vnútroštátny orgán pre ochranu osobných údajov**

V každom členskom štáte EÚ existuje orgán pre ochranu osobných údajov, ktorý je zodpovedný za ochranu osobných údajov a presadzovanie pravidiel ochrany údajov na vnútroštátnej úrovni.

- **Výbor pre štít na ochranu osobných údajov**

Výbor pre štít na ochranu osobných údajov je „rozhodcovským mechanizmom“, ktorý sa skladá z troch neutrálnych rozhodcov, čo znamená, že urovnáva spory mimosúdnou cestou. Jeho rozhodnutia sú však záväzné a vynútiteľné na amerických súdoch. Rozhodcovské konanie prostredníctvom výboru pre štít na ochranu osobných údajov môžete začať len vy, ale len za určitých podmienok (najmä po predchádzajúcom vyčerpaní niektorých ďalších možností nápravy). Spoločnosť zapojená do štítu na ochranu osobných údajov takéto právo nemá, pretože rozhodcovské konanie je určené výlučne na vašu ochranu.

8. Náprava v prípade, keď k osobným údajom majú prístup orgány verejnej moci USA

Ochrana vašich osobných údajov môže byť dotknutá aj vtedy, keď k nim získajú prístup orgány verejnej moci USA. Štít na ochranu osobných údajov zabezpečuje, aby k tomu

dochádzalo len v miere potrebnej na dosiahnutie cieľa vo verejnom záujme, napríklad národnej bezpečnosti alebo presadzovania práva. Zatiaľ čo platné právo USA vám poskytuje možnosti ochrany a nápravy v oblasti presadzovania práva, rámec štítu na ochranu osobných údajov po prvýkrát vytvára osobitný nástroj na riešenie prístupu k osobným údajom z dôvodu národnej bezpečnosti – tzv. mechanizmus ombudsmana (pozri časť C).

B) Ako sa môžem sťažovať na spoločnosť zapojenú do štítu na ochranu osobných údajov?

Vďaka štítu na ochranu osobných údajov máte viacero možností, ako sa sťažovať na spoločnosť zapojenú do štítu, napríklad ak sa domnievate, že vaše osobné údaje nepoužíva správne alebo že nedodrížiava pravidlá.

Máte možnosť zvoliť si mechanizmus nápravy, ktorý vám najviac vyhovuje a ktorý je z hľadiska vašej sťažnosti najvhodnejší.

Sťažnosť môžete podať týmito spôsobmi:

1. Spoločnosti zapojenej do štítu na ochranu osobných údajov. Spoločnosť vám musí vždy poskytnúť kontaktné údaje osoby, na ktorú sa v prípade otázok alebo sťažností môžete priamo obrátiť. Spoločnosť vám musí odpovedať do 45 dní od prijatia sťažnosti. V odpovedi sa musí uviesť, či je vaša sťažnosť opodstatnená, a ak áno, nápravné opatrenie, ktoré spoločnosť uplatní. Spoločnosť je povinná prešetriť každú sťažnosť, ktorú dostane, s výnimkou prípadov, keď je jednoznačne nepodložená.

2. Nezávislému orgánu pre alternatívne riešenie sporov, ak si spoločnosť zapojená do štítu na ochranu osobných údajov zvolila za svoj nezávislý mechanizmus nápravy nezávislé riešenie sporov. Na webovom sídle spoločnosti musia byť uvedené informácie o orgáne pre alternatívne riešenie sporov a odkaz na jeho webové sídlo. Tam by mali byť uvedené podrobné informácie o službách, ktoré ponúka, a o tom, ako postupovať pri podávaní sťažnosti. Tieto orgány musia mať možnosť ukladať účinné nápravné opatrenia a postihy, aby sa zabezpečilo, že spoločnosť zapojená do štítu na ochranu osobných údajov plní svoju povinnosť chrániť vaše osobné údaje. Využitie tohto mechanizmu je bezplatné.

3. Vnútroštátnemu orgánu pre ochranu osobných údajov. Spoločnosť zapojená do štítu na ochranu osobných údajov si v zásade môže za svoj nezávislý mechanizmus nápravy zvoliť orgán pre ochranu osobných údajov z EÚ. Keď však spoločnosť nakladá s údajmi o ľudských zdrojoch (zamestnancoch), je dohľad zo strany orgánu pre ochranu osobných údajov povinný. To znamená, že v prípade akýchkoľvek sťažností týkajúcich sa prenosu údajov súvisiacich s pracovným pomerom spoločnosti zapojenej do štítu na ochranu osobných údajov sa ako zamestnanec môžete vždy obrátiť na orgán pre ochranu údajov vo vašom členskom štáte. Navyše, aj keď orgán pre ochranu osobných údajov nemá právomoc dohliadať na konkrétnu spoločnosť zapojenú do štítu na ochranu osobných údajov, stále sa naň môžete obrátiť – vašu sťažnosť následne postúpi jednému z príslušných orgánov USA (pozri ďalej).

Orgány pre ochranu osobných údajov poskytnú spoločnosti svoje odporúčanie čo najskôr, ale najneskôr do 60 dní od prijatia sťažnosti. Toto odporúčanie, o ktorom budete informovaný,

bude v čo najväčšom možnom rozsahu zverejnené. Spoločnosť má následne 25 dní na to, aby sa odporúčaním začala riadiť, v opačnom prípade môže orgán pre ochranu osobných údajov postúpiť prípad Federálnej obchodnej komisii USA, aby vykonala prípadné donucovacie opatrenia. Môže tiež informovať ministerstvo obchodu o tom, že spoločnosť odmietla riadiť sa odporúčaním orgánu pre ochranu osobných údajov, čo môže viesť k vypusteniu spoločnosti zo zoznamu spoločností zapojených do štítu na ochranu osobných údajov, ak spoločnosť naďalej nebude dodržiavať predpisy.

Okrem toho, ak je z vašej sťažnosti zjavné, že prenosom vašich osobných údajov spoločnosti zapojenej do štítu na ochranu osobných údajov došlo k porušeniu práva EÚ v oblasti ochrany osobných údajov, orgán pre ochranu osobných údajov môže konať aj voči spoločnosti z EÚ, ktorá údaje zasiela, a v prípade potreby môže nariadiť pozastavenie prenosu údajov. Vztahuje sa to aj na prípady, keď má spoločnosť z EÚ dôvodné podozrenie, že spoločnosť zapojená do štítu na ochranu osobných údajov nedodržiava zásady ochrany súkromia.

4. Ministerstvu obchodu. Aj keď orgán pre ochranu osobných údajov nemá právomoc dohliadať na spoločnosť zapojenú do štítu na ochranu osobných údajov, na ktorú sa sťažujete, môže postúpiť vašu sťažnosť Ministerstvu obchodu USA. Urobí tak prostredníctvom novo vytvoreného osobitného kontaktného miesta zodpovedného za priamy styk s orgánmi pre ochranu údajov. Ministerstvo vašu sťažnosť preskúma a do 90 dní zašle vášmu orgánu pre ochranu osobných údajov odpoveď. Ministerstvo obchodu môže takisto postupovať sťažnosti Federálnej obchodnej komisii (alebo Ministerstvu dopravy USA).

4. Federálnej obchodnej komisii Sťažnosť môžete podať aj priamo Federálnej obchodnej komisii USA, a to prostredníctvom toho istého systému podávania sťažností, aký využívajú občania USA: www.ftc.gov/complaint. Federálna obchodná Komisia prešetrí aj sťažnosti, ktoré dostane od Ministerstva obchodu USA, orgánov pre ochranu hospodárskej súťaže z EÚ a od orgánov alternatívneho riešenia sporov. Podobne ako ministerstvo obchodu, aj Federálna obchodná komisia vytvorila osobitné kontaktné miesto pre priamu spoluprácu s orgánmi pre ochranu hospodárskej súťaže z EÚ, ktorého cieľom je uľahčiť postupovanie sťažností a posilniť spoluprácu pri riešení sťažností.

5. (Rozhodcovskému) výboru pre štít na ochranu osobných údajov. Ak je vaša sťažnosť po využití ostatných mechanizmov nápravy stále úplne alebo čiastočne nevyriešená, alebo ak nie ste spokojný so spôsobom, akým sa k vašej sťažnosti pristupovalo, máte právo požadovať nápravu prostredníctvom ešte jednej možnosti: záväzné rozhodcovské konanie.

Kto môže požiadať o rozhodcovské konanie?

Je dôležité vedieť, že začať rozhodcovské konanie proti spoločnosti zapojenej do štítu na ochranu osobných údajov môžete len vy ako fyzická osoba. Rozhodnutie, ku ktorému sa v tomto konaní dospeje, je záväzné a vynútiteľné.

Kedy môžete požiadať o rozhodcovské konanie?

Ak sa rozhodnete toto právo využiť, spoločnosť zapojená do štítu na ochranu osobných údajov je povinná zúčastniť sa rozhodcovského konania. Môžete tak však urobiť až po

vyčerpaní ostatných možností nápravy, ako je napr. podanie sťažnosti samotnej spoločnosti, orgánu pre alternatívne riešenie sporov, alebo Ministerstvu obchodu USA. Výbor pre štít na ochranu osobných údajov však nemôžete využiť, ak vaša sťažnosť už predtým bola riešená v rozhodcovskom konaní; ak o nej už rozhodol súd a vy ste boli účastníkom tohto súdneho konania; ak strany sporu sťažnosť už vyriešili alebo ak orgán pre ochranu osobných údajov dokáže vašu sťažnosť vyriešiť priamo so spoločnosťou. Vyšetrovanie Federálnej obchodnej komisie však môže prebiehať súbežne s rozhodcovským konaním.

Ako môžete požiadať o rozhodcovské konanie?

Ak chcete začať rozhodcovské konanie, musíte o svojom úmysle najprv písomne informovať spoločnosť. V oznámení musíte zhrnúť kroky, ktoré ste už prijali na vyriešenie vašej sťažnosti, a opísať údajné porušenie zásad ochrany súkromia. Môžete sa takisto rozhodnúť poskytnúť akékoľvek podkladové dokumenty alebo právne texty, ktoré sa týkajú vašej sťažnosti.

Kde sa rozhodcovské konanie uskutoční? Aké sú výhody?

Rozhodcovské konanie sa uskutoční v USA, pretože tam má sídlo spoločnosť, na ktorú sa sťažujete. Zároveň máte k dispozícii niekoľko prvkov, ktoré vám veľmi pomôžu:

- právo požiadať o pomoc pri príprave sťažnosti orgán pre ochranu osobných údajov vo vašom štáte,
- možnosť zúčastniť sa konania prostredníctvom telefonической konferencie alebo videokonferencie, takže nemusíte byť fyzicky prítomný v USA,
- možnosť získať bezplatné tlmočenie a preklad dokumentov z angličtiny do iného jazyka,
- náklady na rozhodcovské konanie (s výnimkou nákladov na právne zastúpenie) budú uhradené z fondu osobitne zriadeného Ministerstvom obchodu USA a financovaného z ročných príspevkov spoločností zapojených do štítu na ochranu osobných údajov.

Ako dlho bude rozhodcovské konanie trvať?

Rozhodcovské konanie sa skončí do 90 dní odo dňa, keď ste spoločnosti zaslali svoje oznámenie.

Aké druhy nápravy máte k dispozícii?

Ak výbor pre štít na ochranu osobných údajov zistí, že došlo k porušeniu zásad ochrany súkromia, môže uložiť nápravu v podobe prístupu k vašim osobným údajom, ich opravy, vymazania alebo vrátenia.

Aj keď vám výbor pre štít na ochranu osobných údajov nemôže prisúdiť finančnú náhradu, máte možnosť požiadať o ňu na súde. Ak nie ste s výsledkom rozhodcovského konania spokojný, môžete ho napadnúť podľa Federálneho zákona USA o rozhodcovskom konaní.

C) Mechanizmus ombudsmana: ako podať sťažnosť na orgán verejnej moci USA

V rámci štítu na ochranu osobných údajov sa zriadil nový nezávislý mechanizmus nápravy v oblasti národnej bezpečnosti: mechanizmus ombudsmana.

Čo je mechanizmus ombudsmana?

Ombudsman pre štít na ochranu osobných údajov je vysokým úradníkom v rámci ministerstva zahraničných vecí USA, ktorý je nezávislý od spravodajských služieb USA. Ombudsman s pomocou viacerých zamestnancov zabezpečí, aby sa sťažnosti riadne vyšetrovali a včas riešili a aby ste dostali potvrdenie o tom, že príslušné právne predpisy USA boli dodržané, alebo, ak boli porušené, že v situácii došlo k náprave.

Pri plnení svojich povinností a riešení prijatých sťažností bude ombudsman úzko spolupracovať s ostatnými nezávislými dozornými a vyšetrovacími orgánmi a získavať od nich všetky informácie, ktoré potrebuje na to, aby mohol poskytnúť odpoveď o zlučiteľnosti sledovania s právom USA. Týmito orgánmi sú úrady, ktoré majú na starosti dohľad nad činnosťou jednotlivých spravodajských služieb USA.

Vzťahuje sa mechanizmus ombudsmana len na sťažnosti týkajúce sa prenosu osobných údajov spoločnostiam v USA, ktoré sú zapojené do štítu na ochranu osobných údajov?

Nie. Tento mechanizmus sa nevzťahuje len na štít na ochranu osobných údajov. Vzťahuje sa na všetky sťažnosti týkajúce sa všetkých osobných údajov a všetkých druhov komerčných prenosov z EÚ spoločnostiam v USA, vrátane prenosov údajov uskutočňovaných na základe alternatívnych nástrojov pre prenos, ako sú štandardné zmluvné doložky alebo záväzné firemné pravidlá.

Ako môžem podať sťažnosť ombudsmanovi?

Najprv by ste mali žiadosť písomne predložiť orgánu, ktorý je vo vašom členskom štáte zodpovedný za dohľad nad národnými spravodajskými službami a/alebo orgánu pre ochranu údajov vo vašom štáte. To znamená, že sa môžete obrátiť na orgán, ktorý vám pomôže vo vašom vlastnom jazyku.

V písomnej žiadosti by ste mali uviesť dôvody žiadosti, aký druh odpovede alebo nápravy požadujete, uviesť subjekty americkej vlády, ktoré podľa vás boli zapojené do sledovania, a informácie o ďalších krokoch, ktoré ste už prípadne v tejto veci podnikli, ako aj akejkol'vek odpovedi, ktorú ste už dostali. Nemusíte v nej však preukázať, že spravodajské služby USA skutočne mali prístup k vašim údajom.

Pred tým, než bude vaša žiadosť predložená ombudsmanovi, sa overí vaša totožnosť, ako aj to, či konáte len za seba a nie v mene vládnej alebo medzivládnej organizácie, že vaša žiadosť obsahuje všetky príslušné informácie, že sa týka osobných údajov prenášaných do USA a že nie je bezdôvodná, zlomyseľná alebo podaná so zlým úmyslom, t. j. že odráža skutočnú obavu.

Čo sa stane so žiadosťou po zaslaní ombudsmanovi?

Ombudsman vašu žiadosť spracuje a prípade akýchkoľvek otázok alebo potreby ďalších informácií sa obráti na orgán, ktorý mu žiadosť postúpil.

Keď ombudsman dospeje k záveru, že je vaša žiadosť úplná, postúpi ju príslušným orgánom USA. Ak sa žiadosť týka zlučiteľnosti sledovania s právom USA, bude mať možnosť spolupracovať s jedným z nezávislých orgánov dohľadu s vyšetrovacími právomocami. Keď od neho dostane potrebné informácie, bude vám môcť odpovedať. Potvrdí, že vaša žiadosť bola riadne prešetrená a že bolo dodržané právo USA, alebo, ak právo nebolo dodržané, že akékoľvek porušenie práva USA bolo napravené. V odpovedi neuvedie, či ste boli sledovaný vnútroštátnymi spravodajskými službami USA.

Žiadosti o informácie

Podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám (Freedom of Information Act, FOIA) môžete požiadať o prístup k záznamom, ktoré o vás vedie vláda USA. Viac informácií o tom, ako takúto žiadosť podať, môžete nájsť na adrese www.FOIA.gov a <http://www.justice.gov/oip/foia-resources>. Na verejnom webovom sídle každého ministerstva sú uvedené informácie o tom, ako môžete podať žiadosť o prístup k dokumentom.

Nie je však možné získať prístup k utajovaným informáciám týkajúcim sa národnej bezpečnosti, osobným údajom tretích strán ani informácie týkajúce sa vyšetrovaní na účely presadzovania práva. Tieto obmedzenia sa uplatňujú rovnako voči americkým občanom, aj voči občanom iných štátov.

Spory týkajúce sa žiadostí podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám sa riešia najprv správnu cestou a následne pred federálnym súdom USA. Súd môže buď rozhodnúť, že vám bol prístup k záznamom, o ktoré ste požiadali, odopretý v súlade s právom, alebo môže prikázať vláde, aby vám poskytla prístup k týmto dokumentom. Súdny môže priznať náhradu nákladov na právne zastúpenie, nemôžu však priznať finančnú náhradu škody.

Osobitné postupy podávania sťažností, ktoré sú opísané v tejto príručke, nenahrádzajú vaše právo požiadať o usmernenie a podporu v súvislosti s uplatňovaním vašich zákonných práv vnútroštátne orgány pre ochranu údajov.